

da to nije <pokušao> Melis, nego da su neki drugi pokušali ono njegovo četvero sažeti u silogizam: da je biće bez početka, da je jedno, beskonačno, nepokretno. A možda nisu mogli. Drugo, ispričava obojicu: Kada je Zenon, Parmenidov učenik i Melisov kolega prvi otkrio dijalektiku, koja možda nije bila otkrivena do tada, kada su njihovi spisi objavljeni – stoga nisu mogli zaključivati u silogizmu. Pa što ako nisu zaključivali u silogizmu, nego u drugom obliku argumentacije? Da li je zbog toga bio neistinit taj nauk te ga je Aristotel morao pobijati, <nauk> koji je on sam najviše od svih kasnije i priznao i potvrđivao. No moguće je da su i zaključivali u silogizmu, ali je možda Aristotel <iz teksta> izdvojio tako, kako je izdvojen i sam nauk, sa zabadanjima i neistinitim klevetama. Naime, ono što je pokazano o Parmenidu, da nije rekao da su sva bića jedno biće, to o Melisu također iznosi Filopon:⁴⁸ »Melis, naime, govoreći u *spisima prema istini* da je biće jedno, u *spisima prema mnijenju* kaže da postoje dva počela bića: vatra i voda, te kroz krajnosti obuhvaća i ono srednje; kao što u njima uistinu govori o fizičkim bićima, koja nazivaju i *dostupnima mnijenju*, u *spisima pak prema istini* govori o inteligibilnim bićima.« On očito imenuje ne samo jedno biće, nego također dva i između dva i srednja <bića>, više bića. Stoga se nije smjelo klevetama progoniti velikog muža, kao nekog blesana ili slijepca koji ne vidi ono više.

To neka bude dovoljno o Ksenofanu, o Zenonu, o Parmenidu i o Melisu, izuzetnim teolozima, slavnim filozofima prirode koji su bili odviše klevetnički i neistinito optuženi.

⁴⁸ Usp. PHLP. in Ph. 16.55.33; u tekstu se navodi Parmenid, a ne Melis. (ὁ γὰρ Παρμενίδης, ἐν τοῖς πρὸς ἀλήθειαν ἐν εἶναι λέγων τὸ ὄν, ἐν τοῖς πρὸς δόξαν δύο φησὶν εἶναι τὰς ἀρχὰς τῶν ὄντων, πῦρ καὶ ὕδωρ, διὰ τῶν ἄκρων περιλαμβάνων καὶ τὰ μέσα, ὡς δὴ ἐν τούτοις μὲν περὶ τῶν φυσικῶν δια λεγόμενος, ἃ καὶ δοξαστὰ καλοῦσιν, ἐν δὲ τοῖς πρὸς ἀλήθειαν περὶ τῶν νοητῶν).